

fige, i den høitærede Ministers Svar er det, at man ikke derigjennem faar nogensomhelst Retsregel for det Forhold. Det gjælder jo dog saavel for Administrationen som overhovedet for Retspleien, at der maa kunne formuleres Retsregler om denne Sag, og saaledes som Svaret foreligger her fra den høitærede Ministers Side, forekommer det mig, at dette Forhold, Spørgsmaalet, om Borgmesteren er pligtig at forelægge det, er blevet et Forhold, som er ganske uden Retsregel. Saaledes som det er fremsat, at det er Hovedreglen, maa man, for at det kan blive til en Retsregel, i Virkeligheden meddele, hvori Begrænsningen deraf skal søges. En Ret fremsat saaledes i al Almindelighed, at Borgmesteren skal som Hovedregel forelægge det, men naar han har Grunde, og det Grunde, som han ikke en Gang behøver at komme offentlig frem med eller meddele Forespørgerne eller Andragerne, kan han lægge det til Side; vil han, kan han arrangere sig med Byraadet, og saa gaar den Sag, det er at ende i den fuldstændigste Vilkaarlighed og uden nogensomhelst Retsregel for Forholdet, og det er, synes mig, ikke en Gang Administration, men det er at tale hen i Taaget; det forekommer mig at være det Værste ved det Svar. Jeg er nærmest enig med det ærede Medlem for Veile Amts Vden Valgtreds (Berg) i hans Begrundelse af denne Sag, skjøndt jeg ikke har kunnet undersøge det fuldt ud tilstrækkeligt; men det forekommer mig, at naar Svaret foreligger, som det er kommet fra den meget ærede Minister, ere vi i Virkeligheden ganske retsløse. Hvis det er rigtigt, hvad der er sagt for dette Punkts Bedkommende, saa tror jeg, at det bliver nødvendigt, at faae Retsregler om dette Forhold; saaledes kan et Lands Administration i Anliggender af stor almindelig Vigtighed, og som griber ind i Borgernes Liv paa mange Omraader, i Virkeligheden ikke stille sig, at den kan sige saaledes: Borgmesteren har som Regel Forpligtelse til at forelægge Andragerne, men han kan uden endogsaa skriftlig at motivere sit Afslag til Forespørgeren, uden at motivere, hvorfor han ikke forelægger det, lade det være, og hvis Byraadet ikke vil klage, det vil sige, hvis han kan finde Mulighed til ad privat Veie at overtale Byraadets Majoritet til ikke at stride ind, er der ikke Noget at gjøre ved den Sag, og saa vaster Centraladministrationen og hele Kommunalvesenets øverste Forefatte sine Hænder og siger: Det maa være, som det er, der ikke Noget at gjøre. Saaledes kan det ikke være, forekommer det mig, det er ingen Retsregel, det er fra Ende til Anden ren Vilkaarlighed

og Noget, som det synes mig, i Virkeligheden ikke er i Fornuften belagtig, og det kan ikke være Meningen, at Noget skal være saadan. Det er meget muligt, at den ærede Minister har Ret i, at det er Hovedreglen, men saa vil jeg gjerne stille den Forespørgsel til den ærede Minister: Hvor ligger da Begrænsningen? Er der Retsregler? Anerkjender den ærede Minister, at der er Retsregler for dette Forhold? Jeg kan ganske vist let være enig i, at hvis Andragendet f. Ex. er af usædelig Befaffenhed eller indeholder Majestætsfornærmelser og den Slags Ting, skal det eller kan det ikke forelægges Raadet. Men naar det ikke indeholder Noget, der krænker den offentlige Blufærdighed eller efter Loven er strafbart, forekommer det mig, at Reglen maa være den, at det skal forelægges, ellers maa Reglen være den, at der slet ingen Regel er for den Slags Ting, at der ingen Forpligtelse eksisterer til at forelægge noget Saadant. Efter et Svar, som den ærede Ministers, forekommer det mig, at det ender med, at man maa sige: Der er et stort Stykke Administration, hvor de største og vigtigste Interesser for Borgene, dreie sig om private Forhold, der kunne forekomme hver Dag, ere ganske vilkaarligt overladte til private Arrangements; det kan ikke være Meningen.

Indenrigsministeren (Singer & Lev): Jeg kan sige til det ærede Medlem, at hvis jeg skulde nævne en Grænde, maatte jeg nævne den saaledes: Det, der er Byraadsager, skal forelægges, det, der ikke er Byraadsager, skal ikke med Nødvendighed forelægges, der kan gives Meddelelse. Jeg er ikke i Stand til at svare paa anden Maade, men faktisk tror jeg rigtignok det ærede Medlem tager feil, og at der ikke er nogensomhelst Fare paa Færde. Det ærede Medlem ertjendte selv, at Andragendets Indhold kunde være af en saadan Befaffenhed, at det ikke burde forelægges. Det kan ikke være det ærede Medlem ubekjendt, at næsten alle Formænd i Forsamlinger have og maa have en vis Kompetence, og maa komme til at øve et vist Skjøn med Hensyn til Forelæggelsen. Den høitærede Formand for denne Forsamling skal jo ogsaa udøve et Skjøn, og et meget vigtigt Skjøn over, hvad der skal forelægges Thinget. Der er visse Ting, Formanden ikke kan forelægge, hvis han kommer til det Skjøn, at de ikke maa forelægges Forsamlingen.

Lauridsen: Turde jeg forstaa den ærede Indenrigsminister saaledes, at Meningen er, at ethvert Andragende, der dreier sig om et Punkt, med Hensyn til hvilket Byraadet er